

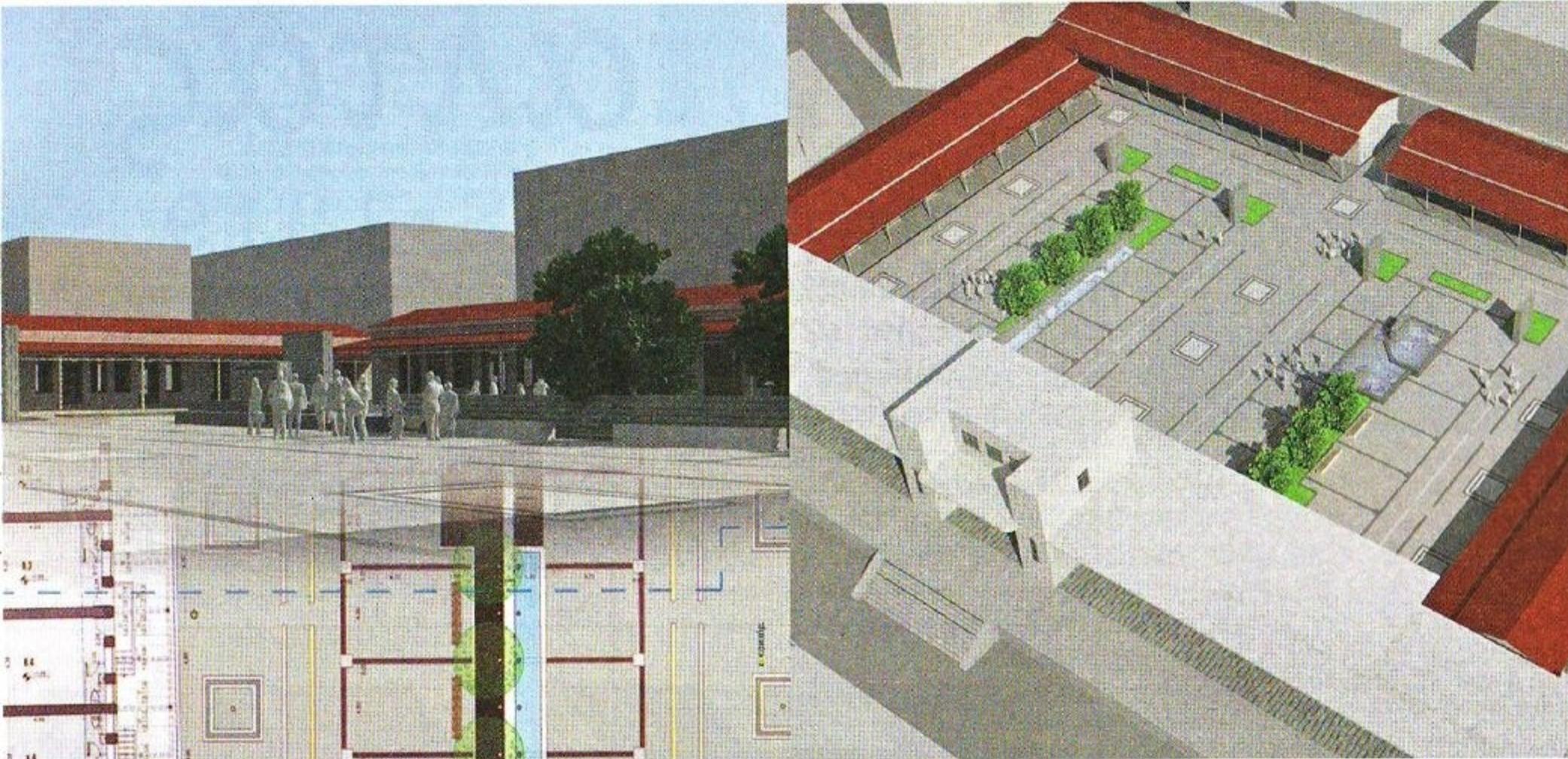
forum

του NTINOY ΧΑΤΖΗΓΙΩΡΓΗ

{λατ. αγορά, κεντρική πλατεία}

**ΗΧΑΛΚΙΔΑ
αλλάζΕΙ!**

ΔΗΜΟΣ
ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ
2010 έργα & δράσεις

Νοσταλγώ την Αγορά της Χαλκίδας. Κυρίως όμως νοσταλγώ μια Αγορά που δε γνώρισε κανείς μας. Και για να μη σας μπερδέψει η νοσταλγική και ρομαντική μου διάθεση, θα είμαι ξεκάθαρος από την αρχή. Τη θέλω την Αγορά. Δε θέλω να τη γκρεμίσουν. Μίλησαν και κατέθεσαν την άποψη τους οι επιστήμονες, αρχιτέκτονες και πολεοδόμοι, οι πολιτικοί, πρώην και νυν δήμαρχοι, τα είπαν οι φίλοι και οι εχθροί της. Τι έμεινε για να πω εγώ παραπάνω; Πώς θα μπορούσα να μεταπείσω τους «κακούς» αυτής της ιστορίας;

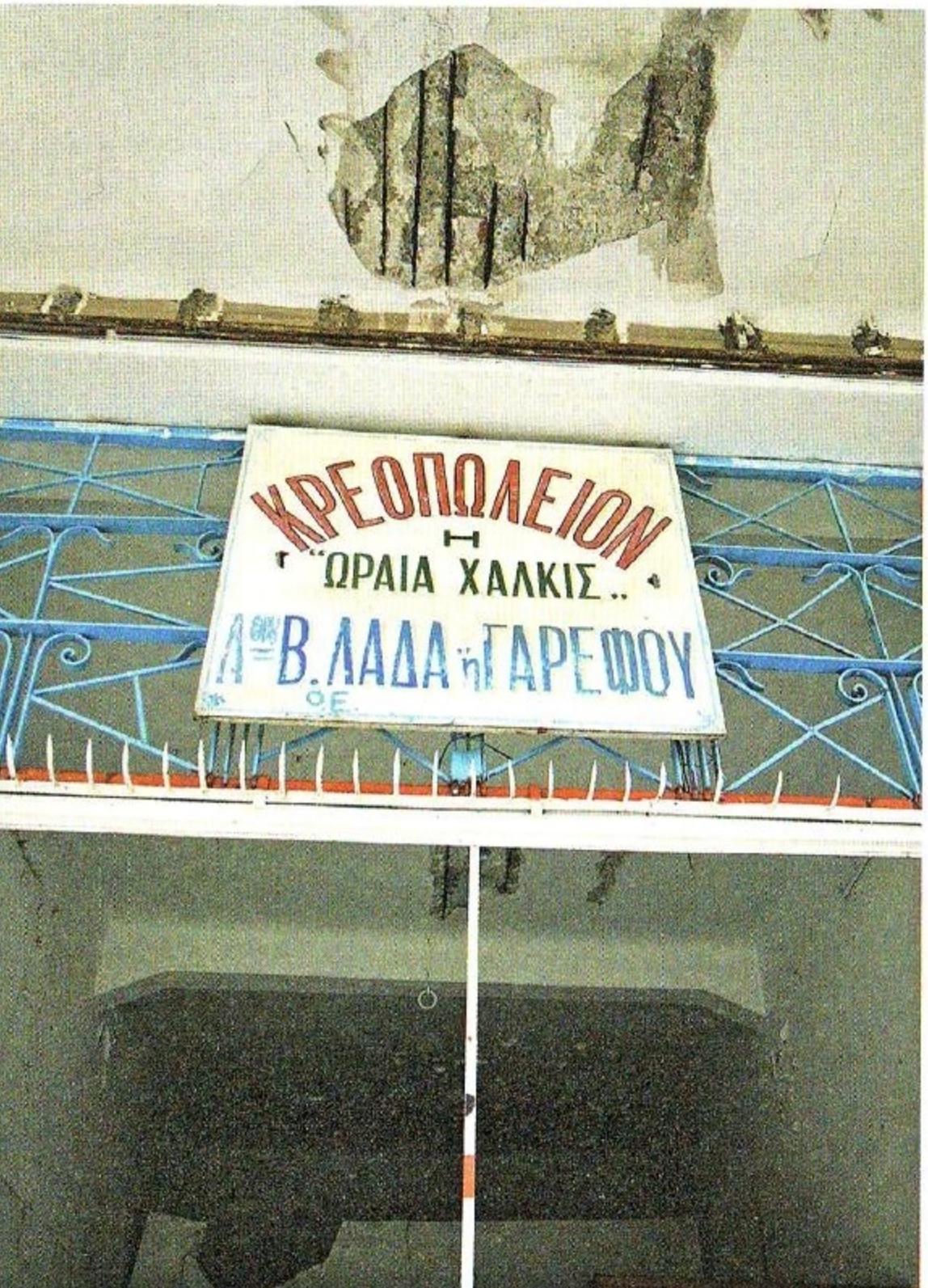
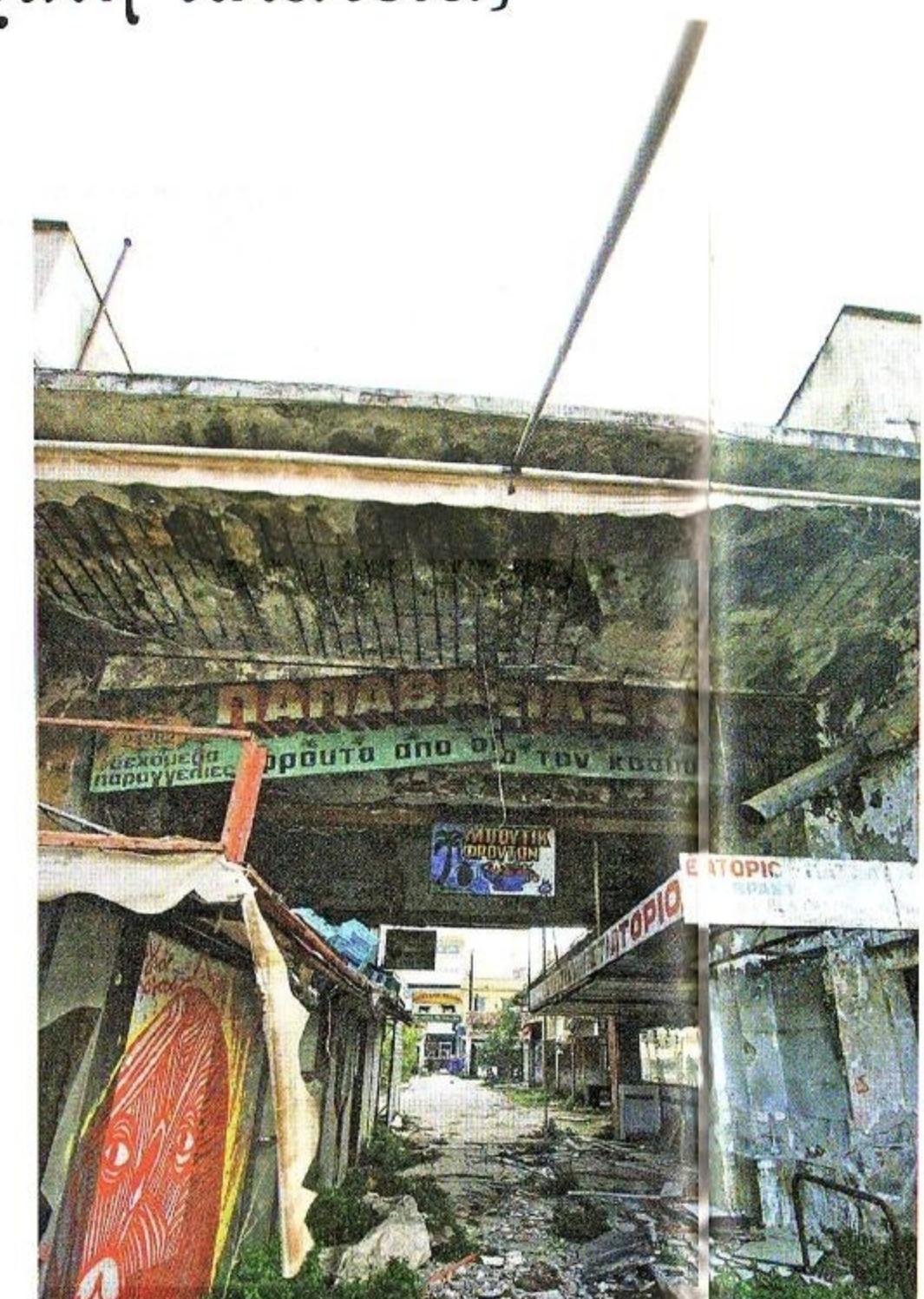
Ένας φίλος έγραψε κάποτε ότι η Χαλκίδα είναι η πόλη των χαμένων ευκαιριών. Συμφωνώ απόλυτα μαζί του. Ο τόπος είναι γεμάτος από παραδείγματα. Δυστυχώς, τα περισσότερα πειστήρια του εγκλήματος υπάρχουν μόνο σε παλιές, ασπρόμαυρες φωτογραφίες. Ήξεραν καλύτερα οι Χαλκιδέοι που ήθελαν να ρίξουν τους πύργους και τα τείχη γύρω από τη μικρή γέφυρα της πόλης; Τι θα τους λέγαμε αν ήμασταν σε θέση να επικοινωνήσουμε μαζί τους; Πόσο πιο όμορφη, αναγνωρίσιμη και τουριστική θα ήταν άραγε σήμερα η πόλη, αν δεν είχε παρθεί εκείνη η ολέθρια απόφαση; Είναι πιο εύκολο να γκρεμίζεις κάτι για να αναγείρεις στη θέση του κάτι νέο εκ του μηδενός, ή να αναπλάσεις κάτι που είναι ήδη εκεί; Ήσως δεν είναι ζήτημα δυσκολίας, ή ευκολίας, αλλά θέμα άμεσου, τυχάρπα-

στου πλουτισμού που θα ευεργετήσει συγκεκριμένες τοσέπες, χωρίς να προσφέρει κάτι ουσιώδες στους κατοίκους που υποτίθεται αφορά το έργο. Αντ' αυτού θα κάνει ανεπανόρθωτη ζημιά, απαλεύφοντας άλλο ένα κομμάτι μονής από την ιστορία της Χαλκίδας.

Βλέπω κάτι παλιές ελληνικές ταίνιες, γυρισμένες την εποχή που οι μουσιλούτζες ισοπέδωναν τα νεοκλασσικά της Αθήνας, εξαφανίζοντας τις γραφικές γειτονιές και τις αλάνες και τις αντικαθιστούσαν με μοντέρνες πολυκατοικίες. Οι Αθηναίοι έδιναν τα πατρικά τους για αντιπαροχή και έτρεχαν μετά να στοιβαχτούν στα διαμερίσματα, στριμωγμένοι σαν τις σαρδέλες και το χάιρονταν μάλιστα. Ήταν «μοντέρνοι», ήταν «η νέα κοινωνία», ανήκαν στους έκσυγχρονιστές. Και στην αρχή

ήταν -φυσικά- όλα γουστόζικα. Διατηρούσαν την ψευδαίσθηση της παλιάς γειτονιάς μέσα στο κλίμα της πολυκατοικίας, με «την κύρια Σουτζουκούπουλο του τρίτου», «τον κύριο στρατηγό στον πέμπτο», με σημείο συνάντησης και ανταλλαγής απόφεων, το θυρωρείο. Εμείς όμως σήμερα ξέρουμε τη μετεξέλιξη. Βουβάθηκαν οι πολυκατοικίες, πλάκωσε η τοιμεντούπολη τις ψυχές, έχασαν τα παιδιά τις αλάνες και ο κάθε νοικάρης σήμερα δεν ξέρει ποιος μένει στη διπλανή του πόρτα. Αν το να γκρεμίζεις και να εξαφανίζεις την Ιστορία θεωρείται εκευχρονισμός, ζω σε μια από τις πιο μοντέρνες πόλεις του κόσμου.

Μόνο που δεν είμαστε βεδουίνοι, δε ζούμε στην έρημο, και δε χτίζουμε πάνω στο τίποτα. Η Χαλκίδα έχει ακόμα μνημεία, δηλα-

οποίο θα ψυχαγωγούνταν εξίσου ανήλικοι και ενήλικοι επισκέπτες. Θα είχε, δηλαδή, κάτι για όλους. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ενώ το πάρκο μέσα στις δεκαετίες που θα ακολουθούσαν, θα αναβαθμίζοταν και θα πρόσθετε νέα παιχνίδια, όταν θα επέστρεφε εκεί ένα παιδί που είχε γίνει πλέον γονιός με τα δικά του παιδιά, θα συναντούσε και όλα εκείνα τα γνώριμα που θυμόταν από την πρώτη του επίσκεψη. Σήμερα πλέον, παπούδες, παιδιά και εγγόνια, γενέές επισκεπτών του πάρκου μοιράζονται κοινές ζωντανές μνήμες. Υπάρχει κάτι πιο μαγικό από αυτό; Καταλαβαίνετε το σκεπτικό μου; Η σημερινή κοινωνία μεγαλώνει μια σκληρή νέα γενιά. Δεν υπάρχουν παπούδες και γιαγιάδες που λένε παραμύθια. Οι γονείς καθίζουν τα παιδιά τους μπροστά στην τηλεόραση για να κερδίσουν λίγο ελεύθερο χρόνο για την πάρτη τους. Και τα νέα παιδιά δεν προλαβαίνουν να αποκτήσουν «στέκια», σημεία δηλαδή αναφοράς που κτίζουν αισθήματα νοσταλγίας. Ανοίγουν νέα μαγαζιά στη Χαλκίδα, αλλάζουν δέκα ονομασίες και πέντε ιδιοκτήτες μέσα σε ένα χρόνο, στον

πριν φύγουν και εξαφανιστούν σαν αερικά, με άλλα να έρχονται στη θέση τους να ξεκινήσουν το ίδιο γαϊτανάκι. Δεν υπάρχει «δέσιμο», δεν υπάρχουν «μύθοι», πάνε τα «πους γνωριστήκαμε», «που φίληθήκαμε», «που χωρίσαμε». Σα μια εκπαίδευση στην ανυπαρξία μνήμης.

Θα πω όμως ότι είμαι και θυμωμένος, με εμάς, τη δική μας πλευρά, εκείνη που θέλει να μείνει η Αγορά. Τους άλλους, τους καταλαβαίνω. Θέλουν να γκρεμίσουν για να πλουτίσουν. Έται πλουτίζουν αυτοί, κατατρέφνατς. Εμείς οι ρομαντικοί είμαστε ικανοί να μαζεύουμε υπογραφές. Όχι όμως να μαζεύουμε λεφτά. Γ' αυτό και καταφέρνουμε να σταματάμε τις μπούλοτζες, αλλά μετά... ε, μετά καθόμαστε στα οπίσθια μας. Και οι Δήμαρχοι, τι κάνουν; Να φταίνε μόνο τα άδεια ταμεία; Ή είναι εκείνη η παλιά κατάρα που εμποδίζει ένα Δήμαρχο να ξεκινήσει ένα έργο, με το φόβο ότι το έργο θα ολοκληρωθεί στη θητεία κάποιου άλλου; Λέτε ο Ηρακλής Γαζέης να αποσκοπούσε σε ένα μελλοντικό του ανδριάντα, όταν το 1883, επί Δημαρχίας του, εμπνέυστηκε την Αγορά; Άλλες εποχές, άλλες πάστες ανθρώπων, έβαζαν τότε οι προύχοντες βαθιά το χέρι στη Χαλκίδα δεν έρουν ότι τους περιμένει το καινούργιο τους μαγαζάκια.

ταία χρόνια, με το 1/3 της Αγοράς ενεργό, η βαθύρα του κόσμου, οι συζητήσεις, τα πειράγματα και τα κουτσομπολιά έδιναν ένα άλλο χρώμα στα ψώνια. Χαρακτηριστική εικόνα, οι γλάροι στα κεραμίδια που περίμεναν να τους πετάξει κάποιο μεζέ ο χασάπης από κάτω. Αν βέβαια κοιταζες καλά, πίσω από τις τέντες, τους πάγκους και τα κάδρα με τις φωτογραφίες στα μαγαζιά, έβλεπες τον πεσμένο σοβά και τους ραγισμένους τόχιους. Ναι, ίσως ήταν επιτακτικό να βγουν όλοι αυτοί οι μαγαζάτορες από εκεί μέσα. Άλλα για να μπει μέσα ένα, ή περισσότερα συνεργεία, να καθαρίσουν, να σοβατίσουν, να βάψουν, να κάνουν όλη την Αγορά ένα τζιτζί, και μετά να καλέσουν πίσω τους εμπόρους και η Χαλκίδα να μην έχει να ζηλέψει τίποτα από την «Κλειστή Αγορά» της Κωνσταντινούπολης, τη Βαρβάκειο στην Αθήνα, και οποιαδήποτε άλλη αγορά δεσπόζει σήμερα στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες στο κέντρο των μεσαιωνικών τους πλατειών. Το ξέρετε ήδη, η αγορά μιας πόλης τραβάει τους ποτίστες. Και μας το είπαν και το διαβεβαίωσαν οι ειδικοί: η κατάσταση είναι ακόμα αναστρέψιμη.

Θα πω όμως ότι είμαι και θυμωμένος, με εμάς, τη δική μας πλευρά, εκείνη που θέλει να μείνει η Αγορά. Τους άλλους, τους καταλαβαίνω. Θέλουν να γκρεμίσουν για πλουτίσουν. Έται πλουτίζουν αυτοί, κατατρέφνατς. Εμείς οι ρομαντικοί είμαστε ικανοί να μαζεύουμε υπογραφές. Όχι όμως να μαζεύουμε λεφτά. Γ' αυτό και καταφέρνουμε να σταματάμε τις μπούλοτζες, αλλά μετά... ε, μετά καθόμαστε στα οπίσθια μας. Και οι Δήμαρχοι, τι κάνουν; Να φταίνε μόνο τα άδεια ταμεία; Ή είναι εκείνη η παλιά κατάρα που εμποδίζει ένα Δήμαρχο να ξεκινήσει ένα έργο, με το φόβο ότι το έργο θα ολοκληρωθεί στη θητεία κάποιου άλλου; Λέτε ο Ηρακλής Γαζέης να αποσκοπούσε σε ένα μελλοντικό του ανδριάντα, όταν το 1883, επί Δημαρχίας του, εμπνέυστηκε την Αγορά; Άλλες εποχές, άλλες πάστες ανθρώπων, έβαζαν τότε οι προύχοντες βαθιά το χέρι στη Χαλκίδα δεν έρουν ότι τους περιμένει το καινούργιο τους μαγαζάκια.

Για ένα υπόγειο πάρκινγκ, «χάσαμε» μια πλατεία που είχε κάποιο πράσινο, μια γραφική, έστω, ομορφία και αποκτήσαμε μια τοιμεντόπλακα που συναγωνίζεται σε ασχήμα τη σημερινή Πλατεία Ομονοίας, στην Αθήνα. Ας είναι το τελευταίο λάθος που διαπράττεται σε βάρος αυτής της πόλης. Δομικά μοιάζουμε ήδη τόσο πολύ με την πρωτεύουσα και αυτό είναι καιρός να σταματήσεις επιτέλους. Μόνο ο Ευβοϊκός πορθμός μας ξελαστώνει και τρέμω τη μέρα που ούτε αυτό θα είναι αρκετό. Βιάζομαν να πάω για ψώνια και τόσοι πολλοί έμποροι στη Χαλκίδα δεν έρουν ότι τους περιμένει το καινούργιο τους μαγαζάκια.